Lietas Nr. 132022114
Lietas arhīva Nr. 104AA-0139-16/26

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 11.janvārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese Ā.Ždanova,
tiesneses I.Jansone un L.Kuzmane,
rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. B/, personas kods /personas kods/, sūdzību par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk – VP RRP KPP) 2014.gada 27.februāra lēmumu Nr.471, sakarā ar /pers. B/ iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 12.oktobra spriedumu.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzības motīviem, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, apelācijas instances tiesa

konstatēja:

Ar 2014.gada 9.janvāra VP RRP Rīgas Ziemeļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas lēmumu izbeigta administratīvā lietvedība pret /pers. E/ par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 172.^{2}pantā paredzēto pārkāpumu.

Minēto lēmumu /pers. B/ pārsūdzēja, sūdzībā norādot, ka lūdz to atcelt, jo lietā pieņemts nepamatots lēmums par lietvedības izbeigšanu.

2014.gada 27.februārī sūdzība izskatīta, pieņemts lēmums Nr.471, kurā secināts, ka VP RRP Rīgas Ziemeļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas 2014.gada 9.janvāra lēmums Nr.092/2-14 ir pamatots un nav atceļams.

/pers. B/ Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā iesniedza sūdzību, kurā lūdza atcelt lēmumu Nr.471.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 12.oktobra spriedumu VP RRP 2014.gada 27.februāra lēmums Nr.471 atstāts negrozīts, bet /pers. B/ sūdzība noraidīta.

Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies dalībnieku paskaidrojumus, tiesa atzinusi, ka VP RRP KPP lēmums Nr.471 kā likumīgs un pamatots atstājams spēkā, bet /pers. B/ sūdzība noraidāma.

Tiesa pilnībā pievienojusies pārsūdzētajā lēmumā Nr.471 un pārstāvja tiesas sēdē izklāstītajiem motīviem un argumentiem, tādēļ, ievērojot Latvijas APK 289.^{13} panta trešās daļas nosacījumus, atkārtotu argumentu izklāstu spriedumā neatspoguļo.

Papildus lēmumā izklāstītajiem argumentiem, tiesa norādījusi sekojošo.

Novērtējot lietā iegūtos pierādījumus, tiesa atzinusi, ka nav konstatējami Latvijas APK 172.^{2}panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāva elementi. Lietā nav nodibināts, ka /pers. E/ bijis tīšs nodoms vērsties pret /pers. H/, ar kādu var izdarīt Latvijas APK 172.^{2}panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Konkrētā pārkāpuma subjektīvo pusi raksturo personas tīša rīcība pret bērnu, proti, vainīgais apzinājās savas darbības vai bezdarbības bīstamo raksturu, paredzēja, ka to rezultātā bērnam tiks nodarītas fiziskas vai emocionālas ciešanas, kas konkrētajā gadījumā nav pierādīts ne ar kādiem pierādījumiem lietā. Konflikta situācija, kura norisinājās /pers. H/ klātbūtnē, notika starp /pers. E/ un /pers. B/, pastāvot ilgstošām sliktām attiecībām.

Atbilstoši LR Satversmes 92.pantā nostiprinātajai nevainīguma prezumpcijai,

jāpierāda ir personas vaina pārkāpuma izdarīšanā, nevis nevainīgums. Proti, nevainīgums tiek prezumēts, ja nav pierādījumu par pretējo. Tiesa atzinusi, ka lietas materiālos apkopotie pierādījumi nav atzīstami par pietiekamiem, lai novērstu jebkādas saprātīgas šaubas par /pers. E/ vainu pārkāpumā. Iegūtie pierādījumi detalizēti analizēti pārsūdzētajā lēmumā, to vērtējumu tiesa atzinusi par pareizu un pievienojusies secinājumam, ka /pers. E/ darbībās nav konstatējams Latvijas APK 172.^{2}panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 12.oktobra spriedumu /pers. B/ iesniegusi apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka spriedumam nepiekrīt un pārsūdz to pilnā apjomā.

Norāda, ka tiesa spriedumā atzinusi (8.lpp. trešā rindkopa), ka lietas materiālos apkopotie pierādījumi nav atzīstami par pietiekamiem, lai novērstu jebkādas saprātīgas šaubas par /pers. E/ vainu pārkāpumā. Šādu tiesas argumentu varētu uzskatīt par atbilstošu gadījumā, ja sūdzības iesniedzējs būtu lēmuma administratīvo pārkāpumu lietā adresāts, taču konkrētajā

gadījumā šāds tiesas arguments ir nepieņemams, jo viņa kā sūdzības iesniedzēja ir cietušās - savas meitas /pers. H/ pārstāve, kura sūdzas par Valsts policijas darbinieku rīcību administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanā, bez pienācīgas administratīvā pārkāpuma lietā esošās informācijas pārbaudīšanas un objektīvas izpētes pieņemot lēmumu par administratīvās lietvedības izbeigšanu.

2015.gada 12.oktobra tiesas sēdē vairākkārt un neatlaidīgi tika uzsvērts, ka izskatāmajā lietā runa ir par bērna tiesību aizsardzību un, saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.panta pirmās daļas 3.punktu, bērna tiesību aizsardzību valstī nodrošina cita starpā valsts un pašvaldību institūcijas, savukārt, saskaņā ar 6.panta pirmo daļu, tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras, un otro daļu, visām darbībām attiecībā uz bērnu, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts vai pašvaldību institūcijas, sabiedriskās organizācijas vai citas fiziskās un juridiskās personas, kā arī tiesas un citas tiesībaizsardzības iestādes, prioritāri ir jānodrošina bērna tiesības un intereses.

No apstākļa, ka cietušais ir bērns, izriet nepieciešamība, izvērtējot bērna tiesību pārkāpuma apstākļus, no iestāžu puses izrādīt vairākkārtīgi lielākas rūpes kā tas paredzēts Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmajā daļā, nosakot, ka (..) bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, savukārt policijas darbinieki nav pielietojuši visus līdzekļus, lai nodibinātu patiesību lietā un aizsargātu bērna intereses.

Tas, ka ar bērna tiesību aizsardzības pārkāpumu saistītas lietas prasa īpašu iedziļināšanos un speciālas zināšanas, apstiprinās arī ar citām Bērnu tiesību aizsardzības likuma normām, 5.[1]panta pirmajā daļā nosakot, ka speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā ir nepieciešamas gan tiesnesim (14.punkts), gan Valsts policijas amatpersonai, kura strādā ar bērniem (17.punkts), gan jebkurai citai personai, ja ar tās pieņemtu pārvaldes lēmumu (it īpaši administratīvo aktu), faktisko rīcību vai cita veida darba vai dienesta pienākumu veikšanu tiek vai var tikt skartas bērna tiesības un tiesiskās intereses (20.punkts).

Sūdzības iesniedzējas ieskatā, policijas pienākums bija veikt visus iespējamos pasākumus, komunikācijai ar bērnu izvēloties personas ar likuma prasībām atbilstošām speciālām zināšanām. Šādi apstākļi liecina par nolaidīgu attieksmi pret bērna kā vismazāk aizsargātas un visvieglāk ievainojamas personas tiesību aizskārumu.

Tieši policijai bija jāgādā, "lai novērstu jebkādas saprātīgas šaubas par /pers. E/ vainu pārkāpumā", un tiesas secinājums, ka policijas savāktie pierādījumi nav pietiekami, tieši apliecina, ka policijas darbs bijis paviršs un tā nav izpildījusi likumā noteikto pienākumu aizsargāt bērna tiesības.

2015.gada 12.oktobra tiesas sēdē tika grozīti sūdzības prasījumi, lūdzot atcelt kā prettiesisku VP RRP KPP priekšnieka p.i. 2014.gada 27.februāra lēmumu Nr.471, un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu Nr.092/2-14 sakarā ar noilgumu attiecībā uz vainīgo personu. Savukārt spriedumā norādīts, ka "lūdz atcelt pārsūdzēto lēmumu, konstatējot /pers. E/ darbībās administratīvā pārkāpuma sastāvu", lai gan tika lūgts vērtēt policijas darbinieku rīcības prettiesiskumu un atcelt pārsūdzēto lēmumu.

Tiesa atzinusi, ka nav konstatējami Latvijas APK 172.[2]panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāva elementi, jo lietā nav nodibināts, ka /pers. E/ bijis tīšs nodoms vērsties pret /pers. H/.

Sakarā ar to, norāda, ka APK 172.[2]pants neparedz tādu pārkāpuma sastāva elementu kā "tīšs nodoms" vai "tīša rīcība". Fiziska un emocionāla vardarbība pret bērnu ir nepieļaujama neatkarīgi no tā, ar kādiem nodomiem tiek izdarīta. Bez tam, sūdzības iesniedzējas ieskatā, apstāklis, ka tika pagrūsts tieši mazāk aizsargātais un vājākais – viņas mazgadīgā meita, nevis pieaugušais (piemēram, sūdzības iesniedzēja), nepārprotami apliecina /pers. E/ nodomu.

Kaut gan /pers. H/ ir cietusī, no sprieduma teksta rodas iespaids, it kā tas būtu rakstīts policijas vārdā un viņas ar meitu būtu apsūdzētās.

Nav saprotams, kāda jēga gatavot argumentus un tiesas sēdē tos izklāstīt, ja nekas no tā nerod atspoguļojumu spriedumā, nemaz nerunājot par to vērtēšanu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, lūdz kā prettiesisku atcelt VP RRP KPP priekšnieka p.i. 2014.gada 27.februāra lēmumu Nr.471 un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu Nr.092/2-14, pamatojoties uz Latvijas APK 239.panta pirmās daļas 7.punktu.

Izskatījusi sūdzību rakstveida procesā, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, apsvērusi apelācijas sūdzībā minētos motīvus, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, tāpēc atstājams negrozīts, bet iesniegtā sūdzība noraidāma.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[21]panta, 289.[22] panta nosacījumiem, apelācijas instances tiesa ievēro šī kodeksa 23a.nodaļā noteikto tiesvedības kārtību un taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši minētās nodaļas prasībām.

Tiesu kolēģija nekonstatē pirmās instances tiesas pieļautus procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu pārsūdzētā sprieduma atcelšanai vai grozīšanai.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.[17]panta otro daļu, apelācijas sūdzību, ar kuru pārsūdzams rajona tiesas spriedums apgabaltiesā, sastāda atbilstoši Latvijas APK 289.[1]panta prasībām, un minētā panta pirmās daļas 4.punkta obligāts nosacījums ir norādīt, kādā apjomā pārsūdz nolēmumu un kā izpaužas nolēmuma nepareizība.

Tiesu kolēģija secina, ka nevienu jaunu apstākli vai pierādījumu, kas attiecas uz faktiskajiem vai tiesiskajiem pārkāpuma apstākļiem un būtu par pamatu sprieduma atcelšanai, sūdzības iesniedzēja nav norādījusi.

Tas apstāklis, ka sūdzības iesniedzēja nepiekrīt tiesas dotajam lietas apstākļu novērtējumam spriedumā, nedod likumīgu pamatu apelācijas instances tiesai atcelt pirmās instances tiesas spriedumu.

Izskatot sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā, tiesa tieši pārbauda pierādījumus lietā.

Apelācijas instances tiesa norāda, ka saskaņā ar Latvijas APK 243.panta pirmo daļu, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Tāpat apelācijas instances tiesa norāda, ka, saskaņā ar Latvijas APK 244.pantu, institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem, to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas. Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6}panta sesto daļu, tiesa nav tiesīga pēc savas iniciatīvas iegūt pierādījumus un tos pārbaudīt tiesas sēdē.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka, komunicējot policijā, pārkāptas bērna tiesības. Tiesu kolēģija konstatē, ka lietas materiālos atrodas nepilngadīgā paskaidrojums, no kura redzams, ka paskaidrojums ņemts mātes – sūdzības iesniedzējas un psihologa klātbūtnē. Ne māte, ne psihologs nav izteikuši kādas piezīmes, kas ļautu secināt, ka būtu pārkāptas bērna tiesības.

Tiesa pamatoti konstatējusi, ka /pers. E/ nav bijis tīšs nodoms vērsties pret /pers. H/, motivējusi šo atzinumu spriedumā.

Sūdzības iesniedzējas norādi par sprieduma motivāciju, secinot, ka viņai radies iespaids, ka viņa (sūdzības iesniedzēja) un viņas meita it kā atzītas par apsūdzētajām, tiesu kolēģija uzskata par nekorektu. Novērtējot sprieduma argumentāciju, apelācijas instances tiesa šādus tiesas secinājumus spriedumā neatrod.

Saskaņā ar Latvijas APK 286.panta otrās daļas nosacījumiem, tiesu kolēģija atzīst pirmās instances tiesas spriedumu par likumīgu un pamatotu.

Pamatojoties uz augstāk minēto un, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{21}pantu, 289.^{22}pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

nosprieda:

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 12.oktobra spriedumu atstāt negrozītu, bet /pers. B/iesniegto apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese Ā.Ždanova

Tiesneses I.Jansone

L.Kuzmane